

Szerkesztéségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ös szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

Nagybeeskerek, 1896.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXV. évfolyam, 179. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.

Félévre ----- 6 "

Negyedévre ----- 3 "

Egy hónap ----- 1 "

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szerda, augusztus 5.

Még egyszer a junktim.

Nagybeeskerek, augusztus 5.

A hivatottak és hivatalnok egész legiója egy új jelszóval dobálódik, melyet csak kevesen értenek, ritkán indokolnak és mégis sokan hangoztatnak. Ehhez hasonló Szilveszter-éjjel Németország északi vidékein történik, mikor farsangi tréfás mondásokkal s érthetetlen idegen szavakkal üdvözlék egymást az emberek. Nálunk sem ujesztendő napját, sem hushagyó kedvet nem várják be, hanem kánikula közepén bohócruhába öltöznek és „junktim” szóval köszöntik egymást.

Gróf Badeni osztrák miniszterelnök hozta forgalomba a junktimot, mert az állítólagos engedelmények fejében, melyeket a kereskedelmi szerződés megújításánál Magyarországnak kényszerből tennie kellett, a kvótát kívánja felemelni, melynek segítségével reményli a kiegyezési törvényeket az osztrák reichsrathban keresztülvinni. Ezzel szemben báró Bánffy az az álláspontja, hogy a vám és kereskedelmi szövetséget és az annak keretében Magyarország részéről elért előnyöket nem lehet rekompenzáció tárgyává tenni. Az egyik szerződés elnyeit nem lehet s nem szabad a másik részen való hátrányok által kiegyenlíteni. Amit Magyarország a tárgyalások alatt követelt és elért, azt az eddigi visszasságok alapján követelnie és kivívnia kellett, ha a szerződéses viszonyt egyáltalán fenn akarják tartani. Báró Bánffy a kérdések összeolvasztásába nem egyezhetett bele és igaza volt. Az új vám- és kereskedelmi szerződés elnyeit Magyarország részére minden körülmények közt és a kvóta esetleges felemelésére való tekintet nélkül meg kellett adni. Ennek az ára a szerződéses viszony megújítása volt. Még egy árt nem akar báró Bánffy fizetni.

Most azonban a magyar ellenzék bölcsői lépnek sorompóba gróf Badeni mellett.

Az egyik követeli a junktimot, mert állítólag így rendelik az 1867. törvények; a másik meg követeli, dacára annak, hogy a 67-es törvényben nincs szó róla. Mig Badeni a kiegyezési törvényeket a kvótától akarja függővé tenni, a magyar ellenzék a kvótát teszi függővé a kiegyezési törvényektől és hozzájárul egy oly kérdésnek az elvadásához, melyet a szerződő felek legjobb egyetértésével kellene megoldani. Minden józan ember megértheti, hogy e két kérdést külön kell tárgyalni és hogy báró Bánffy álláspontja az egyedül helyes. Mert a kereskedelmi szerződést meg is lehet újítani, nem is, de a kvótát okvetlen meg kell állapítani. A külső vámtérület sem teszi feleslegessé a kvóta megállapítását és azt a helyzetet, melybe a magyar ellenzék jutott, a tényállás tüzetes vizsgálata után hazafiátlanak, a hazára vészesnek kell megjelölnünk. A helyzet ugyanis ez:

A király kívánja a vám- és kereskedelmi szerződés megújítását a dualizmus és az általa kormányzott államok politikai egysége és ereje érdekében. Ez irányban báró Bánffy kötelezettségeket vállalt, melyek ahhoz a feltételhez voltak kötve, hogy Magyarország megkapja az eddig kivívott kereskedelmi politikai előnyöket. Hasonló nyilatkozatot tett báró Bánffy és Lukács pénzügyminiszter a képviselőházban.

És ime gróf Badeni a magyar kvóta felemelését követeli és junktimot az eddig elkülönített két kérdés között. Gróf Badeni azt akarja, hogy Magyarország emelje fel a kvótát, mert az ultima ratio, a király döntő szava, okvetlen a status quo ideiglenes fenntartását jelentené. Báró Bánffy a kvóta felemelésébe nem egyezhetik és a király döntésére bizza az ügyet, ha a parlamentek nem tudnának meg egyezni. De a vám- és kereskedelmi szerződés megújítására vonatkozó ígéretét módjában van betartani és így a junk-

timra vonatkozó osztrák követelésnek már azért sem engedhet, mert az idő rövidsége miatt is el kell különíteni a két kérdést, hogy a vámszövetség felmondását el lehessen kerülni.

Amde jó a magyar ellenzék és ráng gyujja a saját házunkat, melyet eddig az ellenségünk nem tudott felgyujtani. Saját sorainkban verbuválja az osztrák miniszterelnök a magyar ügy árulóit és az ő álláspontjának védelmezőit. Junktim! kiáltja gróf Badeni báró Bánffynak és ez körülszancsolja magát a joggal és törvényt. De „Junktim!” hangzik a tulajdon sorainkban is, melyek pedig hivatta lennének ama sánczok védelmére, nem pedig arra, hogy átpártolók legyenek, akik elárulják a saját hazájuk ügyét csak azért, hogy a kormánynak kellemetlenkedjenek. Igazán szomorú farsangi tréfa!

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 10. Torontalm. közművelődési egy. közgyűlése
Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.
Augusztus 31. Rendkívüli városi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hir. Steinbach Antal kir. tanfelügyelő hivatalos ügyekben Budapestre utazott, honnan csak folyó hó 8-án tér vissza Nagybeeskerekre.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Mokos Károly nagy-rózsai állami polgári és felső kereskedelmi iskolai rendes tanítót, a pancsovai állami polgári és felső kereskedelmi iskolához helyezte át.

— Athelyezés. Oravec Julia torontál-vásárhelyi községi iskolai tanítónőt a vallás- és közoktatásügyi miniszter a dengelegi áll. iskolához Szatmárvármegyébe helyezte át.

— Tanító-választás. A tordai községi iskolánál hirdetett 2 tanítói állásra összesen 22 képesített tanító adta be kérvényét.

— Sok az óvónő. A begaszentgyörgyi községi ovodánál hirdetett óvónői állásért, mint értesülünk összesen 19 okl. óvónő folyamodott.

A „TORONTÁI” tárczája.

Temetés.

Mélyen ástam sirt a földbe,
Néma éjjel, sűrű ködbe,
Hogy ne lássa senki, semmi,
Mit fogok ott eltemetni.

Ágy is van a sirba téve,
Rajt ibolya s rózsakéve,
Szép legyen a halott álma,
Milyet itt fenn nem találna.

Sirok, sirok keservesen,
Hogy halottam sirba teszem,
Rózsasirba ibolyára,
Hadd pihenjen valahára.

Árva szellő körüllegi
Nem zavarja semmi, senki,
Pihen, alszik, hosszú éjen,
Az én megholt — reménységem.

Czarina Szilárd.

Kéziratok.

A legsodálatosabb dolgok egyike minden bizonnyal, hogy az is irkál, akinek nem okvetlenül kell, míg ellenben a burgonyaszedéshez neki sem jelentkezik önkéntesen. Egyike ez a világ furcsaságainak; az emberek, ahelyett, hogy sétálni mennének, vagy időtöltésből versenyt futnának a közúti vasut kocsjáival, tollat fog-

nak és sok betűt rakván egymás mellé a papírosra, örülnek neki. Mindenesetre megfontolandó dolog volna pedig egy kalapáccsal a kézben beverni a kerítés azon szögeit, amelyek félig kiállnak s elszaggatják a ruhát, azonban ez nem tetszik. Inkább csak a papírra teszik le azon gondolatokat, amelyek kiállnak a fejükből s így jut a szerkesztőség több tagja napokint azon szerencséhez, hogy ilyen erőszakkal letört gondolatokkal foglalkozzon. A szerkesztő igen szelíd ember, azonban e tekintetben kiméletlen s aki egy halom kéziratot kap elolvasásra, teljes joggal követelheti a többitől, hogy ezen a napon figyelemmel legyenek iránta, ne háborgassák, a gyufáját ne hordják el az asztaláról, ne kérdezzék tőle, hogy N. N. ur tanácsos-e vagy osztálytanácsos, hogy a vérfulu toplányi képviselőtestület az egyházpolitika mellett nyilatkozott e, mert az tökéletesen beteg ember.

Serdültebb ifjúságunknak az a része, mely már tul van Fenimore Cooporen s Jelky Andrásón, a szünidő alatt kétségbeesztő szorgalommal képezi ki magát abban, hogy családi szerencsétlenségeket okozzon papíron s olyan dolgokat írjon meg, amik újságban napvilágot lássanak. Azután jönnek a levelek, vastag és tekintélyes külsővel, amelyeknek novella a tartalma s mellette van a szerény hangu kísérő levél, hogy ha jónak találtnék, tessék kiadói. Természetesen a törekvő ifju, aki már tulesett a középiskolán s ezidő szerint bajusznövesztési gondokkal kü-

ködik, meg van lelke mélyén győződve arról, hogy okvetlen jó, jeles és kitűnő dolgokat produkál és Sassváry Uzobáld gróf, a novella hőse, amideha főurainknál eddig még nem tapasztalt hanyagsággal dül a kandallónak, miközben bágyadt mosolylyal nézi illatos havannájja (h-val) bodor füstjét, utólérhetetlen alak.

Ezen dolgok indítottak arra, hogy némely tanácsossal szolgáljak élemedettebb fiatalágunknak az iránt, hogy alakjaival s történeteivel mily módon lehet a legsikeresebben a tökéletes elzűllés felé hajtani azon embereket, a kiknek aztán a bánatos alakok pokoli kinokat okoznak. Mert ha komolyan és lelkiismeretesen teljesíti valaki a rábizottakat s elolvas hetenkint átlag ötven ilyen grófi tragédiát, okvetlenül örül a lelke, mikor látja, hogy mily bámulatos egyöntetűséggel dölnék hanyatt kényelmes karosszékeikben a grófok s az eső e közben halkán veri odakint (nem bent a szobában, mert hisz az lehetetlen) az ablakot. Ez emberek testére mindig elegáns öltöny simul, ellenben ha a grófnő az erkélyen ül s mig lent az aratók vig danája hallatszik, tekintete végig száll a pusztán, hajával könnyű szellő (ÉÉK. irány) játszik. A gróf rendesen keresztbe rakja lakkcipős lábait, ellenben a grófnő hintaszéken ül és sötét fekete szemében a bánat méla homálya borong. A grófnő ilyenkor rendesen arra a juhászlegényre gondol, a kinek mélytűzű szemei vannak, férfias arczát pedig a nap

A hivatalos melléklet 152. számával.

— A szentgyörgyi bicikli-versenyt — mint lapunknak írják — nem tartják meg folyó hó 20-án, mivel ugyanakkor van Temesvárott is verseny; — hanem elhalasztották a jövő hó elejére.

— Az Associatiunea Transilvana a délvidéken. A temesvári „Dreptatea” írja, hogy az erdélyrészi román művelődési egyesület ez évi nagy közgyűlését Lugoson fogja megtartani. A Dreptatea, mely maga is nagy örömmel közli e hírt, annak a reménységnek ad kifejezést, hogy az Associatiunea működését kiterjeszti a Bán ságra, tehát a magyarországi románokra is. Erre az első lépés lenne az egyesület legközelebbi nagygyűlése, melyet a jövő hónapban hívnak össze. Az Associatiunea eddigelé valamennyi nagygyűlését csakis erdélyrészi megyékben tartotta s csak igen ritkán s akkor is keveset érintették e gyűléseken a magyarországi románok kulturális életét. Az egyesületben éles különbséget tettek mindig a magyarországi és az „erdélyi” román között. Ugy látszik, ez a választó fal ledől s a szélesebb alapra fektetett egyesületet újonnan fogják szervezni a magyarországi oláhok belevonásával.

— Halálos zuhanás a toronyról. A szerb-szentmártoni szerencsétlenség ügyében a vizsgáló kiderítette, hogy a két ember halálát a szombolyai építkezési vállalkozók gondatlansága okozta, mert a gyakori figyelmeztetés dacára sem erősítették meg az állványokat. Mindkettőjük ellen megtették a törvényszéknél a főljelentést.

— A szécsányi balesethez. Tegnap hírnök kiegészítéseképpen arról értesítetnek bennünket, hogy azt a kocsi, a mely tegnap a Temes-hídnál a partra zuhant, a lovak megbokrosodva elragadták és úgy történt a baleset.

— Gyerekregény. Szubu István csak 14 éves legényke volt és máris nőcsábításra vemedett. Ebben még nincs semmi furcsa, mert azt bárki is fölteheti magában, hogy asszonyt csábít, a bibije abban rejlik a dolognak, hogy sikerül e a terv? A Szubu gyerekek sikerült. Még pedig nem is holmi csitri leányt válogatott ki magának, hanem megszöktette a legszebb szentgyörgyi fátát, Niklájé Angelinát, a ki igaz hogy 16 éves volt, de az mit sem határoz, ellenkezőleg előny ilyen esetekben, mert legalább nem kell tanítani a szerelemre. Szépen is éltek egy ideig, csók volt a vacsorájuk, csók a reggelijük, olyan csodás volt az az élet, hogy még az erdő madarai is megirigyelték. De egyszerre csak vége szakadt az egésznek, lelkiismeretlen emberek, a kik nem ismerik a szerelem teóriáját, tönkre tették azt a gyönyörű idylt, a mit két boldog szív teremtett a saját gyönyörűségére. A nagybecskereki szolgabírói hivatal felszólítására a csendőrök visszavitték a leányt a mamájához s most a két gyerek, elszakítva egymástól, siratja a boldog szép időket.

égeti. Az eső ezenközben folyton veri az ablakot. A gróf néha, ha fölháborítón könnyed kézlegintéssel a kandallóba veti az általánosnál jóval illatosabb cigarettéjét, néha azt mondja: átkozott! Ha kutyá van a szobában, az ilyenkor a gazdája térdeire fekteti a fejét és néz. Rendszeren okos szemével szokott nézni s daczára e tekintetbeni jártasságomnak, még nem találtam egyet sem, a melyik a füleivel nézett volna. E kutyák rendszeren dögök, még pedig dán dögök s az még rejtély, hogy miért kell okvetlen dánnak lenni a dögnek s miért dög minden dán.

E novellákban gyakran kínos szünetek állnak be, a melyek miközben-nel végződnek. A miközben többféle. Van olyan miközben, a midőn a grófnő idegesen topog kicsiny lábával a szőnyegen. Ládbogás szőnyeg nélkül nem megy, ellenben lehet olyan miközben is, a midőn a gróf kezeit nadrágja zsebeibe mélyeszi. E tekintetben nincs teljes egyöntettség a dolgokban s igen kívánatos volna, ha közös megegyezésre jutnának a szerző urak. Az például bizonyos jóleső meleggel tölti el az embert, hogy a jószágigazgatók okvetlenül öregek s a kastélyokhoz vezető uton jegenyefasor van. E jegenyefasor kétségkívül sokkal szebb lenne, ha a tiszteletreméltó szerző, mielőtt e dolgába kezd, felkötönmagát egyik szép sudárfára s ugyanaz a szél, a mely a grófnő haját megbontja, lengetné őt is — mig odalent az aratók danája hallatszik.

— A meleg. Ha sokáig így tart még, tisztára megsülünk, hangzik mindenfelől a kétségbeesett kiáltás, mert hiába epekedünk egy kis szivatar után, mely lehütene bennünket és az olvadozó aszfaltot, az üdítő mennyei zuhany még mindig késik. Aránylag legjobban érzik magukat azok a csigányleányok, a kik zöld galyakkal ékesítve járnak házról-házra és könyörögnek esőért, mert őket legalább nyakon öntik egy-egy kanna vízzel s így teljesítette Dodona a kívánságukat. De ha másvalakinek van melege, talán szintén ehhez a módhoz forduljon? Azt mondja rá valaki, hogy körülbelül, mert a Bégában lehetetlenség fürdeni, vagyis más kifejezéssel, ez a kis folyócska lehetetlenné tette magát, annyira bűzös. Nemcsak hogy mindenféle állati hullák tartanak benne uszógyakorlatokat, de kicsiny terjedelménél fogva hamar megbűzösödik s ilyen esetben Isten ugye sokkal okosabb dolog, ha az ember nyakon önteti magát egy vödör vízzel. Ha ezt elolvassa néhány polgártársunk, kik Herkulesfürdőt, Marillán, a Tátrában vagy Iechlben szívják azt a bizonyos „ózdodus levegőt”, bizonyára nevetni fognak a kinyajkon, mert a meleg kiállhatatlanságát nem lehet megérteni, csak érezni. Tossék csak Becskerekre jönni, majd elmúlik a kedvük a nevetéstől, ott könnyű túrni a hőséget.

— A postasegédítési tanfolyamok. A postasegédítési tanfolyamok ez évben az ország 17 városában — mint rendszeren — szeptember 15-én fognak megnyitni. A tanfolyamok helyeiül a kereskedelmi miniszter Torontálmegyéből Pancsovát szemelte ki. A tanfolyamokra hallgatók felvételnek: első sorban igazolványos katonai altisztek, postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reál- vagy polgári iskola negyedik osztályát, vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait elvégezték, ugyanilyen iskolai előképzettséggel bíró és 18 ik életévüket meghaladott más jelentkezők, végül ha ily pályázók kellő számmal nem találkoznak, a kellő iskolai előképzettséggel bíró, 16 ik életévüket betöltött ifjak is. A tanfolyam hallgatói beiratási és iskolapénz fejében tíz forintot kötelesek fizetni s e díj lefizetése alól csak a katonai altisztek mentetnek fel. A tanfolyam bevégezése után a hallgatók posta- és távirdelegálti állásra nyernek képesítést, illetve a posta- és távirdelegáltiszejeltek létszámába vétetnek fel s több nevezik ki őket segédítisztekké 5—700 frtig emelkedő fizetéssel és a megfelelő lakáspénzzel. Mindegyik tanfolyam 6 hónapig tart.

— Merénylet egy rendőrkapitány ellen. Szenzációs bűntény tartja izgatottságban Nagyvárad városát. Tegnap, — mint az ottani lapok írják — Gerő Armin kapitányt meg akarták mérgezni hivatalában. Szabó Péter közrendőr azt vallja, hogy az íróasztalon elhintett mérget Fassie Pál alkaptány szórta oda. Fassie Pál alkaptány ellen t. i. a minap számos visszaélés miatt fegyelmet indítottak. Fassie tagad.

Feltűnést keltő jelenség, hogy az összes intriguánsok arcán gunyos mosoly lebeg s ők vastag aranylánczukkal játszanak. Rendszeren a kínos szünetek után lép be az inas és jelent valamit, amire a gróf izgatottan emelkedik föl. Azután beszélgetnek, a gróf gyakran ismétli: átkozott és sértő gunyval tekint ki az ablakon. Van azonfelül metsző guny, meg dühös guny. Ez utóbbiakat ha a szerzők illusztrálva adnák ki, kitűnő szolgálatot tehetnének vele a köznek.

Igen érdekes és megszívlelendő helyzetek azok, amidőn a grófnő nevet. A grófnő mindig esztős csengő hangon nevet és semmi érzékük sincs az aranyvalutához ezeknek a grófnőknek. A grófnők egyáltalán nem foglalkoznak egyébbel, mint hogy selyem zsebkendőket tépnek össze.

Végezetül megtudja a gróf a valóságot, hogy a birtok eluszott. Rettenetes sok grófi birtok megy így a novellákban tönkre. A gróf azonban ennek daczára még mindig bámulatos egykedvűséggel hanyagul dől ide vagy oda, de mindig valami szilárd tárgyhoz dől és egészen nem dől föl.

Azután a szeméi rémesen villannak, a foglaln jött fiskális pedig aranyóra lánczával játszik. A dán kutyá megmagyarázhatlan érzelmek által megkapatva, üvölteni kezd hosszan elnyújtott nyakkal. Rövidre összehuzott nyak és üvöltés nem fér össze. Ugyanekkor Baptiste, a hü komornyik (minden komornyik hü, pedig

— A fegyver. Szerencsétlen véget ért Kis-Torákon Penyeszku György ottani lakos Jula nevű felesége. A férje nem volt otthon és ő azalatt kivitte az elültöltött egycsövű fegyvert az istállóba, hogy valahogy szerencsétlenség ne történjék, mert hát sokan járnak a házba s valaki véletlenségből is bajt okozhat. A fegyver abban a pillanatban, a melyben bedobta a jászolba, elült és a töltés olyan szerencsétlenül hatolt az asszony bal oldalába, hogy a boldogtalan nő egy jajszó nélkül roskadt össze. Az esetet bejelentették a nagybecskereki szolgabíróságnak.

— A IV. parancsolat. Hogy a tizenkilencedik század végén mennyire kipusztul a sok egyéb közt a gyermekekből is a szülők iránti szeretet, élénken illusztrálja a következő felháborító eset: Tomasovácson Tosa Gyurgyov buzát nyomtatott az udvarán családjával. Időközben elfáradt és lepihent egy fa árnyékába, hogy új erőhöz jusson, hiszen ugyis öreg ember már, nem győzi úgy a munkát, mint a fiatalok. A családtagok rossz szemmel nézték az öreg pihenését, mert azt hitték, hogy a munka elől akar szabadulni, azért is a két leány megragadta az apát, a feleség pedig a fia segítségével útni kezdte egy vasvillával, míg csak Gyurgyov vértől borítva össze nem rogyott. Sebei legalább 2—3 heti gyógykezelést igényelnek. A brutális családtagok ellen megindították a vizsgálatot.

— Az okos kutya. A napokban két ur erősen vitakozott a Királyban, hogy kinek okosabb a kutyája? Mindegyik azt iparkodott bebizonyítani, hogy az övé többet ér, mint a másiké, de különösen X. ur jött tűzbe, míg magyarázgatta, hogy a Flóra nyolcz hónapos korára megüli a nyulat és felveri a világ legelőrejtettebb fűjét is.

Ebből azonfelül, hogy a Flóra közönséges ügyes vadászkutya, csak az tűnt ki, hogy X. ur augusztus 15-ike előtt nyulra és fűjre vadászik, miért is K.-nak könnyű volt letromfolni.

— Ez mind semmi, mondta, az én Treffem számszorta többet ér az ön Flórájánál. Képzelve csak el, tegnap a Plank-kerthebe indultok, s mikor a bejárathoz érek, Treff megáll, rábámul az ott levő táblára, azután megfordul és elrohan. Hát nem elolvasta, hogy a kerthebe nem szabad kutyákat vinni!

— Oh funiculi, funicula! Mindenki tudja, hogy az Ós Budavár népszerű dalának refrainje arról a siklóról szól, mely a Vézuv kráteréhez szállítja az utasokat. A funiculi funiculának azonban most nagy baja esett. Hihetőleg a vén Vézuv is megunta már, hogy a végleteleg viszik a jammo kuitszt, s ezért is elhatározta, hogy elpusztítja a funiculát. Dühös láva tengert lövellt ki magából, a mely, mint Nápolyból jelentik, csaknem egészen elpusztította a Vézuv siklóját. A láva réteg magassága két és négy méter közt váltakozik. A kirándulók egy ideig nem kéj-utazhatnak a tűzhányó siklóján és Nápolyban most még szomorubban éneklük: Oh funiculi, funicula . . .

valószínű, hogy az ura ingeit viseli a gazember) elfojtottan zokog az előszobában. Odakint vagy aratók vidám stb., vagy eső veri stb.

Jön a nagy jelenet. Már volt dühös kacaj, görcsös kacaj, amelyet azonban a fiskális vérlázító aranylánc-játékkal fogad. De most hirtelen örült kacajra fakad a gróf s elrohan. Hová rohan? Egy cigarettért, hogy aztán egykedvűen verhesse le gondosan ápoltt ujjával a hamvát? Nem. A gróf a fegyvertárba rohan. A gróf leakaszt a falról egy pisztolyt. Rendszeren pisztolyt akaszt le s nem velencei tükröt. Természetesen ez utóbbi hiába irányozná a homlokának, pedig most ez következik. A gróf a pisztolyt a homlokának és sohasem a lábujja hegyének irányozza.

Azután egy dörrenés, s a gróf lelke, mintha csak fertály volna, költözködni kezd. Hova költözik a gróf? Talán az Andrassyuton emelkedő büszke palotába?

Nem. A gróf őseihez költözött.

A grófnő idegesen toppant satöbbi, az eső veri satöbbi, a fiskális játszik vastag arany satöbbi, Baptiste elfojtott satöbbi s a négy lábú dánus okosan néz a szemével mindezen dolgok közbe.

T. J.

ségben
teí kő
hirszeri
(x
mai hi
empiriku
gyógymó

*
lotta a
Ferencz
czimú m
alkalmá
tásu, á
megrend

Le

Bec

osztrák-
szabada
zetes n
kijelent
kormány
puumot
osztalék
való ré
osztotko
első sor
jövedele
államok
leg 76
kormány
8—10
kormány
jesíteni.
hogy a
egy réez
tendő ös
fog rugn
aranyban
leszállítá
hogy rés
fizessen
összeg
A
Budá
művész.
ban tart
Dorottya
nek meg
sodik Jó
orleáni

Pécs

rencsétel
nossal a
bírói szék
vélemény
puskapor
klg., a m
mása, a k
szerencsét
puskapor
tak és a
is nyolcz
ötödik ál
meghalt.
a törmellé
lyen nyolc
a mely a
mert mielő
vizsugarái
reskedő el
elégettek
térítési par

Konsta
kölcson fö
folytat Pár
adó garant

— Kolera nostras. Ada bácsmezei községben — Török Jánosé a kolera nostras tünete közt meghalt. A vármegye területén, hirszerint, már több kolera nostras eset volt.

(x) E helyen még különösen utaltatik a mai hirdetési rovatban közölt Weidhaas Pál empirikus asthma és mellbántalmak elleni léggyógymódjára.

Irodalom és művészet.

* Ajánlott mű. A kultuszminiszter ajánlotta a tanintézetek könyvtárai részére Ripka Ferencnek „Gödöllő, a királyi család otthona” című művét, mint a mely tartalmánál fogva alkalmas erre a célra. A munka diszes kiállítása, ára 4 frt és minden könyvkereskedésben megrendelhető.

Legujabb hírek.

Az új bankszabadalom.

Bécs, aug. 4. A két kormány és az osztrák-magyar bank között az új bankszabadalom tekintetében következő előzetes megállapodás jött létre: A bank kijelentette abbéli készségét, hogy a két kormánynak egyelőre fél milliónyi precipuumot s a 4¹/₂ százalékot meghaladó osztalékon felül elért tiszta nyereségben való részesedést koncedál, úgy hogy az osztozkodás a két állam és a bank között első sorban egyenlő részekben, emelkedő jövedelem esetében azonban az arány az államok javára emelkednék. A 80, illetőleg 76 millió kölcsön tekintetében a két kormány újabb leirást követel, körülbelül 8—10 millió forinttal. A bank hajlandó a kormányok követeléseinek egy részét teljesíteni. A kormányok kilátásba helyezték, hogy a bank irányában főnálló tartozás egy részét visszafizetik. Ez a visszafizetendő összeg valószínűleg 30 millió forintra fog rugni s a kormányok ezt az összeget arányban fogják kifizetni. A mi a teljesítést illeti, megengedik a banknak, hogy részvényenkint száz forintot visszafizessen s az ily módon visszafizetendő összeg 15 millió forintra fog rugni.

Az alsóthi eljegyzéshez.

Budapest, augusztus 4. Benczur festőművész, ki jelenleg bajorországi nyaralójában tartózkodik, megbízást kapott Mária-Dorottya kir. hercegnő három arczképének megfestésére; az első a király, a második József kir. herceg, a harmadik az orléansi herceg számára készül.

A pécsi katasztrófa.

Pécs, aug. 4. A vizsgálóbíró a szerencsétlenséget okozó Köszl üzlettulajdonossal a vizsgálatot befejezte és a hat bírói szakértő már tegnap beadta írásbeli véleményét. A jelentés szerint nem 40 klg. puskapor volt az üzletben, hanem 95—120 klg., a mit megerősít Müller segéd vallo-mása, a ki többek között azt mondja, a szerencsétlenséget megelőző napon 10 klg. puskaport egy közeli uradalomnak eladtak és a megmaradt mennyiség legalább is nyolczszor annyi volt. A robbanás ötödik áldozata, Lesnyik Mihályné, ma meghalt. Köszl János kereskedő boltjában a törmellék eltakarítása közben rejtett helyen nyolcz kilogramm puskaport találtak, a mely azonban nem robbanhatott föl, mert mielőtt a tűz hozzáért, a tűzoltók vizsugaraitól megázott. A könnyelmű kereskedő ellen eddig öt sebestült és az elégettek családtagjai jelentettek be kártérítési panaszt.

Uj török kölcsön.

Konstantinápoly, aug. 4. A porta új kölcsön fölvétele dolgában alkudozásokat folytat Párisban. A kölcsönt ama hűbéradó garantirozná, melyet Bulgária a ber-

lini szerződés értelmében évenként Törökországnak fizetni tartozik. Ez adókitesz 180 ezer török fontot. Arra az esetre, ha Bulgária csak később kezdené fizetni ezt az adót, akkor a porta a kölcsönt a dohányjövedelekből, vagy más jövedelmekből fedezné.

Tüntetés a köztársaság ellen.

Páris, aug. 4. Saint-Malóbol jelentik, hogy Faure elnök megérkezésekor egy ember az elnök kocsihoz toladott és azt kiáltotta: Vesszen az elnök! A tüntetőt letartóztatták és a rendőrségre szállították; utközben egyre azt kiabálta: Éljen Orleans! Éljen a királyság! s azt mondta, hogy jogában áll politikai érzületét kifejezni.

Léghajón az északi sarkra.

Stockholm, augusztus 4. Andréé lég-hajójának töltését a napokban szerencsésen befejezték. A léghajó hordereje megfelelő az előzetes számításnak. A Lachantre építőmesterrel kötött szerződés értelmében még hátralevő próbák kivételével minden kész az indulásra. Az időjárás ingadozó és a meteorologiai vizsgálatok szerint változások várhatók.

Kréta körülzárólása.

Athén, aug. 4. A kréti központi bizottság a nagyhatalmak itteni képviselői utján kérni fogja a nagyhatalmakat, hogy ne engedjék meg Törökországnak Kréta szigetének körülzárólását, mert ez súlyos kihágásokra ad majd okot, és biztosra vehető, hogy ez esetben a keresztény elemet Kréta szigetén megsemmisíték.

Táviratok.

Királyi kihallgatás.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő felsége ma Ischlben külön kihallgatáson fogadta a német nagykövetet.

Képviselőválasztás.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nagybreznói választókerületben, melynek a meggyilkolt Sztáray István gróf volt a képviselője, ma folyt le a választás, mely a szabadelvű párt jelöltjének egyhangú győzelmével végződött.

Uj hadtestparancsnokságok Németországban.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Németországban legközelebb még négy hadtestparancsnokságot állítanak fel, melyek közül kettő Dél-németországra jutna, még pedig Dramstadt és Landau székhelylyel.

A görög lázadók.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik a táviró, hogy sikerült görög lázadók főcsapatját a Kardzova hegységben körülzárni. Csapán egy kisebb rész volt képes menekülni.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi július hó 27 étől kezdve a budapest—ceglédi vonal 715. számú vonatja 8 óra 45 perczkor reggel és a 716. számú vonat esti 6 óra 20 perczkor Berczel 221. sz. őrház megállóhelynél feltételeesen fog megállani, hogy utasok fel, vagy leszállhassanak; a 713. sz. vonatonál, mely Berczel 211. sz. őrház

megállóhelynél reggel 6 óra 33 perczkor csak leszállás végett feltételeesen megáll, ezentul a felszállás is engedélyeztetik, azonban a szomszédos forgalmu jegyek használatának kizárásával. Budapest 1896. július 26 án.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar kir. államvasutak. Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kassa állomásán az 1896. évi december hó 31-től megüresedő vendégülöi üzletnek ugyanazon időponttól számlított három évi időtartamra leendő bérléte iránt, azaz 1899. évi december hó 31 ik napjáig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kassa állomásán levő vendégülö üzletére 14633. számhoz.” felirattal ellátott — borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbön a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1896. évi október hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térti bevény mellett — nyujtandók be. Bántépénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. frt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírban — a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1896. évi szeptember hó 30-ik napja déli 12 óráig beteendő.

A vendégülö bérlétere vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevők-től feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik, s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Miskolcz, 1896. június hó 19 én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak

(A munkás hetibérletjegyek megszerzése)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a munkás heti bérletjegyek és az azokhoz szükséges igazolványok könnyebb elnyerése végett azokért többé kévények nem nyujtandók be az igazgatósághoz, hanem egyszerűen a munkaadó által kiállított bizonyítvány felmutatása mellett a munkások az igazolványt és bérletjegyet az illető állomás személypénztáránál szerezhetik meg. Az igazolványok kitöltésére vonatkozó eddigi eljárás azonban továbbra is fenntartatik.

Budapest, 1896. június 30-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Ertesítés.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint az utazóközönség kényelmére való tekintettel a balaton szentgyörgy — somogy szobbi h. é. vasut állomásairól Balaton-Berény fürdő, valamint Balaton-Keresztur állomásokra 8 nap érvénynyel bíró menetérti jegyek adatnak ki a rendes menetárak kétszeresének alkalmazása mellett.

Budapest, 1896. július 4-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

(Személy- és podgyász díjszabás életbeléptetése az osztrák, magyar, román, szerb, bolgár, angol forgalomban.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az alább említett személyforgalomban folyó évi július hó 1-én új személy- és podgyász díjszabás lépett életbe, mely a m. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabás elárúsító irodájában (Csengery-utca 33.) 70 fillérért kapható.

Budapest, 1896. július hó 13-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

N.-Kikinda r. t. város polgármesterétől.
10262. sz. kőz. 1896.

Hirdetmény.

Nagy-Kikinda város polgármesteri hivatala ezennel közhírré teszi, miszerint a központ közepében és a főtéren épülő városi bérház földszinti részében 5 kisebb-nagyobb bolt-helyiség a hozzá tartozó raktárakkal, — továbbá az emeleti részen a kisebb lakás bérbeadása céljából a f. évi augusztus hó 25. napján d. e. 10 órakor a városi bérház erkély szobájában zárt ajánlati versenynyel egybekötött szóbeli árverés fog tartatni.

A bérleti feltételek a városi jegyző-ségnél betekintheők.

Megjegyeztetik, hogy az összes bolti helyiségek és az említett lakás bérletére nézve egy ajánlat is tehető.

N.-Kikindán, 1896. július 31-én.

Tellecsky s. k.,
polgármester.

728—2.1

1457. sz. 1896.

Hirdetmény.

A helybeli községi képviselőtestületnek folyó hó 29-én 34. sz. a. hozott határozata szerint a községi határ I. részének területén úgy az egyes földbirtokosok, mint a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező földrészletek a kataszteri állapot szerint felmérendők lévén, ezen munkálatnak árlejtés utján kiadására az árlejtés f. évi augusztus hó 21-én d. e. 10 órakor a helybeli községi jegyzői irodában fog meg tartatni.

Az árlejtésnél minden okleveles mérnök vehet részt.

A felmérendő terület 4480 hold 783 $\square$ -öt tesz ki.

Az árlejtéshez 100 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is fogadtatnak el, ha azok az árverés előtti nap este a községi előljáráshoz terjesztetnek be.

Az árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában naponta a hivatalos órákban betekintheők.

Borcsán, 1896. évi július hó 31-én.

720—s.2 A község előljárása.

5567. tkvi szám. 1896.

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Prüegl István aradi ügyvéd által képviselt Hirschman és Barta aradi bej. cégnek Francz János jánosföldi lakos végrehajtást szenvedett

elleni 50 frt 5 kr tőke, ennek 1894. évi február hó 6 napjától számítandó 6% kamatai, 61 frt 07 kr eddigi, úgy 7 frt 80 kr jelenleg megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási ügyében a nagybecskereki kir. törvényszék, a módosi kir. járásbíróóság és Jánosföld községhez tartozó jánosföldi 399. sz. tkvben (144—145.) hrsz. a. felvett házak Francz Jánost illető felerészére a Doggendorf Domonkos és Doggendorf Teréz javára C. 17. és C. 18. alatt bekebelezett lakás szolgálmi joggal terh. ellen, mely szolgalmat a vevő az ingatlanral együtt átvenni tartozik 1060 frt kikiáltási árban az árverést Kaufmann D. cég 68 frt 80 kr tőke és jár. és Hauser Károly 77 frt 84 kr tőke s jár. iránti követelése érdekében is elrendeli annak foganatosítására 1896 évi augusztus hó 19. napjának d. e. 9 óráját Jánosföld község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kitűzi.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, a melyen alól is az árverésre kifizített ingatlan eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi 60 t. cz. 42. §. megjelölt árfolyamán és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Módos, 1896. évi május 13 án, a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnál.

715—1.1

Bolla,
kir. albiró.

5029. tkv. szám. 895.

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Jovanov Agnicza végrehajtatónak Pekics férj. Velicskov Angelina pancsovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 50 frt 50 kr perbeli, 9 frt 30 kr végrehajtás kérésű, 9 frt megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett 1896. évi szeptember hó 11. napjának d. e. 9 órakor Farkasd községhez tartozó ezen kir. jbiróság területén fekvő Farkasd községe 926. sz. tkvben foglalt következő ingatlanokat u. m.:

1. 54. hrsz. III. dűlőbeli 1 hold szántó 112 frt, 2. 54. hrsz. IV. dűlőbeli 1500 $\square$ -öl szántó 105 frt, 3. 55. hrsz. I. dűlőbeli 1 hold

szántó 197 frt, 4. 7. hrsz. V. dűlőbeli 1 hold kaszáló 154 frt, 5. hrszám nélküli 400 $\square$ -öl kert 41 frt, 6. hrszám nélküli 400 $\square$ -öl kert 41 frt, 7. hrszám nélküli 400 $\square$ -öl kert 41 frt, ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog árvereztetni; ekkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

A kir. jbiróság tkvi oszt. Perlaszon, 1896. június 27-én.

708—1.1

Sárdy,
kir. jbiró.

Asthma- és mellbetegeknek

tudomásul, hogy a mindenütt sikerdusnak ismert, többször hivatalosan megvizsgált, Weidhaas Pál (Niederlössnitz, Drežda mellett) empirikus gyógymódjához tartozó **légygyógyászati készületek** augusztus hóban Nagybecskereken, a Rózsaszállodában díjtalanul bemutatattak és hitelesített eredeti köszönetiratok betekintésül felfektetettek. 691—1.1

A Weidhaas-féle gyógymód már idült (30 éves) betegségeknel, sőt 70—80 éves asthmabetegeknel is sikerrel alkalmaztatott; szintugy már reménytelen állapotban levő mell- és torokbetegek is kigyógyultak.

Zongora-oktatás.

Miután tanulmányaimat a budapesti konzervatoriumon kitüntetéssel bevégeztem, itt helyben letelepedtem, és a legújabb módszer szerint oktatást nyújtok

zongorajátékban.

Bővebbi felvilágosítással szolgál

Horváth Zsófia,
(Schwarz-féle ház,
a templommal szemben)

712—3.8

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.